

Ranking odmian rzepaku ozimego 2012

Pomimo wzrastającego zapotrzebowania na nasiona rzepaku i zapewnionego zbytu w Polsce można zaobserwować następujące od kilku lat zmniejszenie produkcji i stagnację plonów tej rośliny.

Obecnie uzyskiwane plony nie przekraczają średniej z ostatnich 10 lat wynoszącej 26 dt/ha. Ponadto, mimo faktu, że Polska jest czołowym producentem rzepaku w Europie to krajowe plony nie dorównują nawet przeciętnemu wynikowi Unii Europejskiej wynoszącemu ok. 30 dt/ha.

Zahamowanie przyrostu plonów następuje pomimo postępu technologicznego nowo rejestrowanych odmian, których lista bardzo szybko się rozrasta.

W zasiewach pod zbiory 2012 r. na rynku polskim znajdowało się już ok. 200 odmian, podczas gdy do Krajowego Katalogu wpisane były 94.

Dane te oznaczają, że w Polsce uprawia się coraz więcej odmian o niezbadanej adaptacji do warunków Polski oraz o nieznannej jakości.

Stwarza to zagrożenie nieświadomego wprowadzenia GMO, czy ostatnio propono-

wanych na rynku odmian o wysokiej zawartości kwasu erukowego, czemu wyraźnie sprzeciwia się zarówno krajowy przemysł olejarski jak i świat nauki. Ze względu na łatwość przekrzyżowań rzepaku czy problem samosiewów nawet incydentalne wprowadzenie do uprawy odmian wysokoerukowych wiąże się z ryzykiem obniżenia jakości uzyskiwanych nasion rzepaku oraz ich produktów. W dłuższej perspektywie spowoduje to nieodwracalne konsekwencje w postaci strat zarówno dla rolnictwa i przemysłu.

Zauważając powyższe problemy PSPO postanowiło podjąć kroki mające na celu poprawę obecnej sytuacji i zminimalizowanie związanych z tym ryzyk.

Jako, że jedną z głównych przyczyn złego stanu może być trudność wyboru z wielu oferowanych odmian tej, która będzie odpowiednia dla danych warunków uprawy, Stowarzyszenie rozpoczęło prace nad zapewnieniem rolnikom dostępu do najnowszej wiedzy z zakresu nasiennictwa oraz promocję odmian rzepaku o najwyższym potencjale produkcyjnym.

cd na kolejnej str.

W numerze

- Ranking odmian rzepaku ozimego 2012
.....str.1
- Ranking odmian rzepaku ozimego 2012 – cd ze str. 1
.....str.2
- Gdzie jest rzepak?
.....str.2
- Prognozy produkcji oleistych w UE
.....str.2
- II Konferencja nasienna
.....str.3
- Notowania
.....str.4

SY Kolumb

najpopularniejszy mieszaniec na rynku w 2011

SY Kolumb

syngenta.

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel. : 223130788
fax: 224363966
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express

Redakcja: Agnieszka Stodowa
Zdjęcia: własne,
www.freefoto.com

cd ze str. 1

Po szeregu spotkań konsultacyjnych z ekspertami PSPO zamierzało publikować 'Ranking odmian rzepaku ozimego'.

Opracowanie to zostało przygotowane na podstawie danych PDOiR za 2010 i 2011 z uwzględnieniem przezimowania za 2012 rok w skróconej i przejrzystej formie, dzięki czemu stanowiłoby użyteczne narzędzie dla szerokiego grona odbiorców.

Niestety z uwagi na stanowisko Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku, które nie było zainteresowane przyłączeniem się do współpracy tym zakresie, PSPO ostatecznie zdecydowało o tymczasowym zawieszeniu gotowego projektu.

Na prośbę Stowarzyszenia, COBORU przygotowało natomiast zestawienie danych, które zostanie opublikowane na stronie www.pspo.com.pl i które stanowi pośrednie rozwiązanie na bieżącym etapie.

Mamy nadzieję, że przyczyni się ono do poprawy przepływu informacji z ośrodków nauki do praktyki i pomoże rolnikom w wyborze najlepszych odmian.

Na szczególną uwagę zasługuje informacja o przezimowaniu odmian rzepaku w kontekście poniesionych strat z tego tytułu w bieżącym sezonie i możliwości zmniejszenia ryzyka ubezpieczenia plantacji w kolejnym roku.

Zachęcamy do szukania dodatkowych informacji:

„Wyniki Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych, Rzepak ozimy”, Nr 88, Słupia Wielka 2012

(www.coboru.pl/DR/PublWynikow/PDO/WPDO_Rzepak_2011.pdf)

„Zboża ozime, Rzepak ozimy, 2012, Wyniki przezimowania odmian”, Słupia Wielka 2012

(www.coboru.pl/DR/PublWynikow/PDO/Przezimowanie%20zboza-rzepak%202012.pdf)

Agnieszka Słodowa

Gdzie jest rzepak?

Według danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi skup krajowych nasion rzepaku prowadzony przez zakłady tłuszczowe w sezonie 2011/2012 wyniósł ok. 1,4 mln ton (w porównaniu do zeszłego sezonu nastąpił spadek o 20%).

Biorąc pod uwagę zeszłoroczne zbiory rzepaku oszacowane przez GUS w wysokości 1,9 mln ton oraz zapasy z ubiegłego sezonu, oznaczałoby to, że na rynku znajduje się jeszcze dużo surowca.

Dane dotyczące handlu zagranicznego są dostępne obecnie za okres VII 2011 – IV 2012. Import nasion rzepaku w tym okresie wyniósł według Sparks Polska 495 tys. ton (+102% w porównaniu do analizowanego okresu sezon wcześniej). Eksport tego surowca wyniósł natomiast 122 tys. ton (-55%).

Agnieszka Słodowa

Skup nasion rzepaku (tys. ton)	
Miesiąc	Sezon 2011/2012
lipiec	342
sierpień	409
wrzesień	165
październik	68
listopad	73
grudzień	63
styczeń	70
luty	43
marzec	42
kwiecień	46
maj	53
czerwiec	14
Razem	1 388

Prognozy produkcji oleistych w UE

Według COPA-COGECA zbiory oleistych (rzepak, słonecznik oraz soja) w bieżącym roku (sezon 2012/13) prognozowane są na 27,8 mln ton (-3,2%) wobec 28,8 mln ton w zeszłym roku.

Prognozy zakładają niewielki spadek areалу do 11,39 mln ha (-0,8%) oraz przewidują spadek przeciętnych plonów z 2,5 t/ha do 2,4 t/ha.

Tymczasem organizacja COCERAL przewiduje zbiory oleistych w Unii w 2012 r., w wysokości około 27 wobec 28,4 mln ton rok wcześniej.

Areal przeznaczony pod oleiste zmniejszył się z 11,25 mln ha do 10,56 mln ha.

Zbiory rzepaku prognozowane są przez obydwie organizacje na podobnym poziomie wynoszącym ok. 18, 3 mln ton.

Natomiast zbiory słonecznika szacowane są na 7,8 mln ton przez COCERAL i 8,1 mln ton według COPA-COGECA.

Zbiory soi tradycyjnie będą na niewielkim poziomie 0,94 mln ton wobec 1,2 mln ton rok wcześniej

PSPO na podst. FAMU/FAPA

II Konferencja naukowa

Pod hasłem „Rynek materiału siewnego w najbliższym sezonie” odbyła się 4 lipca 2012 roku w Warszawie II Konferencja nasienna organizowana przez Polską Izbę Nasienną, której członkiem jest PSPPO.

Honorowym patronatem objął Konferencję minister rolnictwa i rozwoju wsi.

W konferencji, poświęconej głównie zbożom, udział wzięli przedstawiciele firm nasiennych, firm handlujących materiałem siewnym, Izby Rolniczych, instytutów naukowych, władz w tym wiceminister rolnictwa Bogdan Dombrowski oraz przetwórców produktów rolniczych.

Podstawowym celem konferencji było nagłośnienie zbyt niskiego stopnia wymiany materiału siewnego przez rolników w Polsce.

Konferencję tworzył Karol Marciniak – Prezes Polskiej Izby Nasiennej. Stwierdził on, że nadal zbyt wielu rolników nie docenia korzyści jakie wynikają ze stosowania kwalifikowanego materiału siewnego rzepaku.

Kolejny referent, Grzegorz Piechowiak – Przewodniczący Komitetu Firm Nasiennych PIN, omówił podjęte środki, zabezpieczenia i działania zapewniające dostawy materiału siewnego na najbliższy sezon.

Według Grzegorza Piechowiaka w najbliższym sezonie nie zabraknie materiału siewnego zbóż. Stwierdził on również, że nie ma problemu z zakupem nasion kwalifikowanych zbóż i innych roślin w tym rzepaku ozimego istnieje natomiast problem doboru właściwej odmiany przez rolników. Jedną z przyczyn dużych strat zimowych w zbożach upatrywał on w zbyt dużym udziale w zasiewach odmian z katalogu unijnego porównaniu z którymi odmiany krajowe przetrzymały znacznie lepiej.

Na zakończenie części referatowej Marcin Behnke – zastępca dyrektora COBORU

Fot. PIN

przedstawił kryteria doboru odmian na konkretne warunki klimatyczne w aspekcie rozkładu ryzyka w doborze odmian. Do podstawowych kryteriów, które są brane pod uwagę podczas badań prowadzonych przez Ośrodek należą plon, przydatność do różnych kierunków użytkowania oraz reakcja na stresy biotyczne i abiotyczne. Referent podkreślił, że bardzo ważne jest żeby rolnik miał możliwość ustabilizowanego doboru odmian do uprawy. Ponadto, rolnik nie jest w stanie poznać cechy wszystkich odmian, zwłaszcza, że znaczna ich ilość pochodzi z katalogu europejskiego. Odmiany te nie były sprawdzane w warunkach polowych w naszym kraju.

W części panelowej, której moderatorem był Redaktor Naczelny Top Agrar-Polska – Karol Bujoczek, większość dyskutantów koncentrowała się na problematyce upowszechniania wiedzy z zakresu nasiennictwa jako istotnego elementu wpływającego na wzrost poziomu opłacalności produkcji.

Do tej tematyki w swoim wystąpieniu, nawiązał również Prezes PSPPO – dr inż. Roman Rybacki. Podkreślił on bardzo istotną rolę informacji przekazywanej rolnikom w taki sposób, żeby mieli oni możliwość dokonywania świadomego wyboru do uprawy najwłaściwszej dla siebie odmiany.

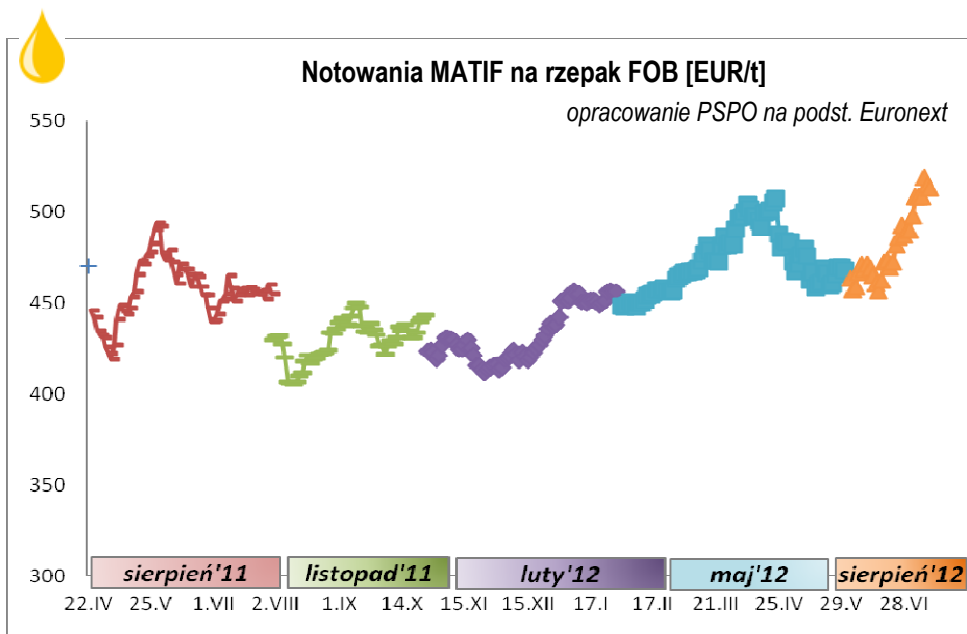
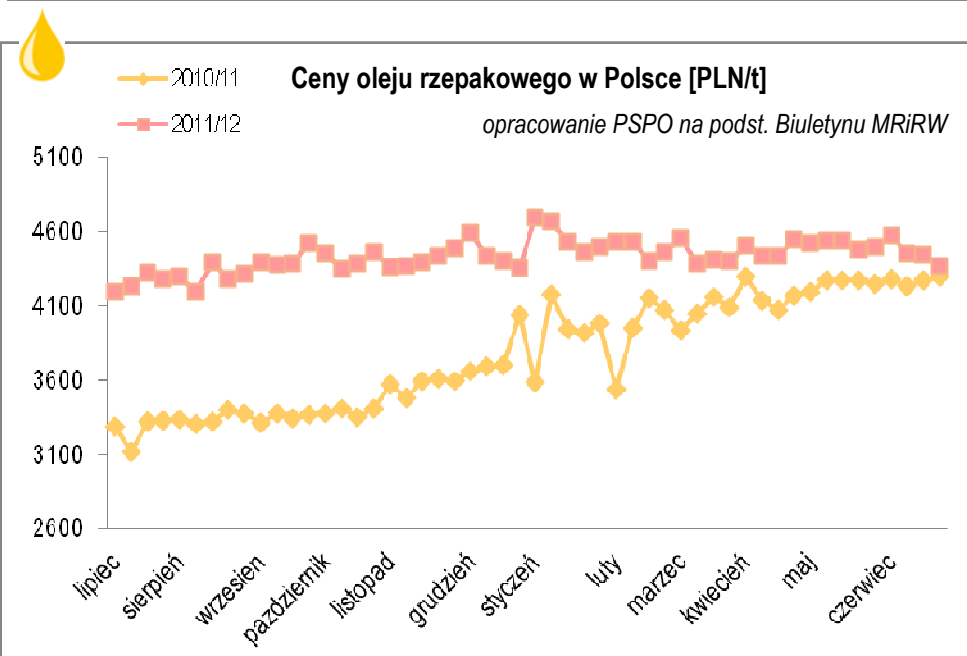
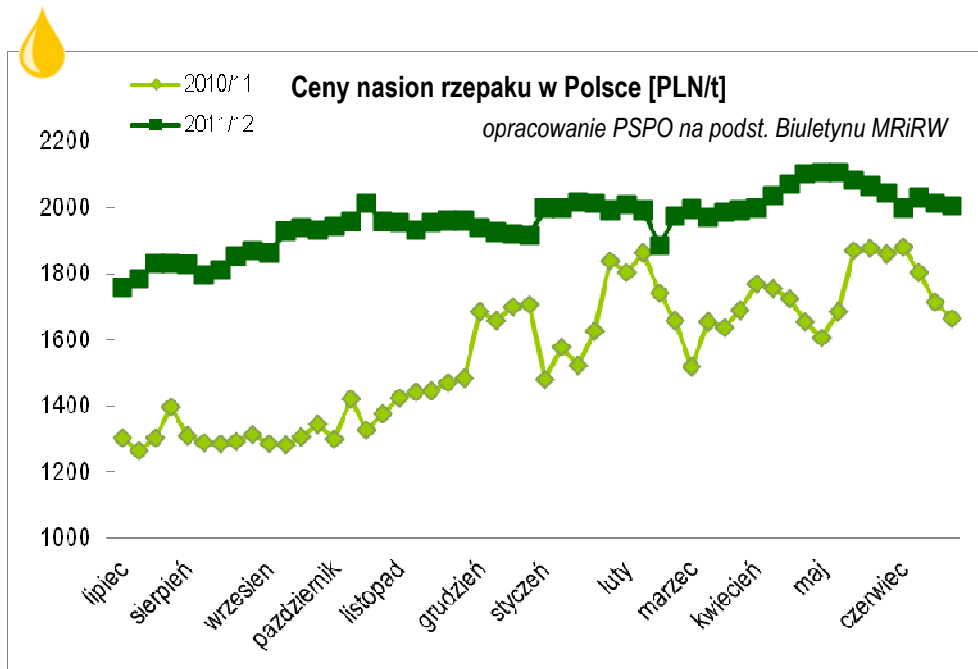
Zdaniem autora wystąpienia większą niż dotychczas rolę w tym procesie powinno

odgrywać rozpowszechnianie wyników PDOiR przez wszystkie środowiska zainteresowane wzrostem poziomu produkcji roślinnej w naszym kraju a szczególnie rolnicze organizacje społeczno-zawodowe. Wynika to z faktu, że obecnie dostęp do wyników badań PDOiR jak i LOZ jest ograniczony, a przez to utrudnione jest sprawdzenie jaką wartość gospodarczą posiada dana odmiana.

R. Rybacki podkreślił również, iż pojawiają się propozycje uprawy rzepaku wysokoerukowego składane przez firmy zagraniczne, czemu wyraźnie sprzeciwia się zarówno krajowy przemysł olejarski jak i świat nauki. Ze względu na łatwość przekrzyżowań czy problem samosiewów nawet incydentalne wprowadzenie do uprawy odmian wysokoerukowych wiąże się z ryzykiem obniżenia jakości uzyskiwanych nasion rzepaku oraz ich produktów, co spowoduje w dłuższej perspektywie nieodwracalne konsekwencje w postaci strat dla rolnictwa i przemysłu.

Jako podstawowy wniosek płynący z konferencji można uznać stwierdzenie, że wiosną, mówiło się o konieczności zaorania wielu plantacji zbóż i rzepaku, co miało istotnie zmniejszyć ilość kwalifikowanego materiału siewnego. Tymczasem nie powinno być problemów z zaopatrzeniem się rolników w wysokokwalifikowany materiał siewny tych roślin na jesieni.

Lech Kempczyński

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 25 VI – 7 VII wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	2007	-0,2
Olej rafinowany	4375	-1,6
Śruta	986	-7,2
Makuch	1079	-1,0

Notowania MATIF na rzepak (FOB) z dn. 11 VII wg Euronext

Dostawa	Cena [EUR/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Sierpień'12	512,75	4,1801	2143,35
Listopad'12	507,25		2120,36
Luty'13	503,50		2104,68
Maj'13	497,25		2078,55

Notowania różne wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF czerwiec Hamburg 28 VI	[USD/t]	611
Olej rzep. sur. FOB sierp/paź Rotterdam 5 VII	[EUR/t]	992
BIO 100 PKN Orlen 12 VII	[PLN/m ³] netto	4335
BIO ON PKN Orlen 12 VII	[PLN/m ³] netto	4385

Średnie ogólnopolskie ceny detaliczne [PLN/l] wg e-petrol.pl

Data	B100	ON
2012-06-20	5,29	5,67
2012-06-27	5,19	5,64
2012-07-04	5,19	5,54
2012-07-11	5,29	5,52